

# การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน

A SYNTHESIS OF THIRD ROUND EXTERNAL QUALITY ASSESSMENT (2011-2015) RESULTS FROM THE BASIC EDUCATION INSTITUTIONS: CENTER OF NON-FORMAL EDUCATION IN DISTRICT BUNGSAEPAN

รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์  
อาจารย์ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
E-mail: ratchaneekool@yahoo.com

รองศาสตราจารย์ ดร.สุภมาส อังคุโชติ  
อาจารย์ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช  
E-mail: supamas.ang@hotmail.com

## บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน 2) เปรียบเทียบพัฒนาการของผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและกรอบสาม ข้อมูลที่นำมาใช้ในการสังเคราะห์ประกอบด้วยผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จำนวน 928 แห่ง และผลการประชุมสนทนากลุ่มจากผู้แทนศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพันและผู้ประเมินภายนอก จำนวน 18 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน มีจำนวน 928 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐาน 917 แห่ง (ร้อยละ 98.81) ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับดี (ร้อยละ 81.90) รองลงมา คือ ระดับดีมาก (ร้อยละ 16.92) และไม่รับรองมาตรฐาน 11 แห่ง (ร้อยละ 1.19) ผลการประเมินใกล้เคียงกันทุกขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค

2. ผลการประเมินตามมาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการ พบว่ามาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ส่วนมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 4 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ผลการประเมินไม่มีความแตกต่างในศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน ที่มีขนาดที่ตั้ง และภูมิภาคต่างกัน

3. ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน กลุ่มพื้นฐาน คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดี หรือดีมากยกเว้นตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับพอใช้ คือตัวบ่งชี้ที่ 5 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.45 กลุ่มอัตลักษณ์และกลุ่มมาตรฐานส่งเสริมคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก และตัวบ่งชี้ทุกตัวอยู่ในระดับดีหรือดีมาก

4. พัฒนาการของผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและกรอบสามพบว่า ส่วนใหญ่มีผลการประเมินคงที่สองรอบแบบดี (ร้อยละ 68.10) รองลงมา คือ ผลการประเมินเพิ่มขึ้น 1 ระดับแบบดีเป็นดีมาก (ร้อยละ 12.18)

**คำสำคัญ :** การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม : ศูนย์ กศน. อำเภอบึงสามพัน

## ABSTRACT

The purposes of this research were (1) to synthesize the results of the third round external quality assessment (2011-2015) of the basic education institutions: district centers of non-formal and informal education; and (2) to compare development results of external quality assessment in the second and third rounds. Data employed in the synthesis were results of the third round external quality assessment (2011-2015) of 928 basic education institutions and results of focus group discussion involving 18 representatives of district non-formal and informal education centers and external evaluators. Data were analyzed using the frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The research findings were as follows:

1. Of the 928 district non-formal and informal education centers, 917 centers (98.81%) were certified in their standards. The majority (81.90%) received quality assessment result at the good level, followed by 16.92% of them that received quality assessment result at the very good level, while only 11 centers (1.19%) were not certified in their standards. Assessment results were comparable for institutions of different sizes, different locations, and different regions.

2. Results of assessment, according to the Ministry of Education's standards, revealed that the majority of institutions received assessment results at the good level in Standard 1 and Standard 3, while the majority of them received assessment results at the very good level in Standard 2 and Standard 4. Assessment results were comparable for institutions of different sizes, different locations, and different regions.

3. Results of assessment, according to indicators of district center of non-formal and informal education, showed that for indicators in the Foundation Group, the mean scores were at the good or very good level, excepting the fifth indicator which received the mean score of 73.45 percent. In the Identity Group and the Promotion Measure Group, the mean scores were at the very good level, and all of their indicators received the mean scores of good or very good levels.

4. Development results of the second and third rounds of external quality assessment showed that most assessed results (68.10%) were constant, while 12.18% of results were increased from the good level to the very good level.

**KEYWORDS:** Third round external quality assessment, District non-formal and informal education center

## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการสำคัญในการจัดการศึกษา โดยให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ และประเภทการศึกษาในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรา 49 กำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน สมศ. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา มาแล้วสามรอบ ได้แก่ การประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ. 2544-2548) โดยไม่มีการตัดสินผลการประเมิน แต่เป็นการประเมินเพื่อยืนยันสภาพจริงของสถานศึกษา ขณะเดียวกันถือเป็นการสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาให้ปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการประกันคุณภาพการศึกษา ส่วนการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง (พ.ศ. 2549-2553) เป็นการประเมินโดยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งประเมินผลสัมฤทธิ์เพื่อการรับรอง

มาตรฐานการศึกษา และการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา โดยพิจารณาจากผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบมากกว่ากระบวนการ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละสถานศึกษา พ.ศ. 2558 สมศ. ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามครบทุกระดับและทุกประเภทสถานศึกษาแล้ว เพื่อให้การดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สมศ. จึงจัดทำโครงการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น โดยจำแนกเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป ศูนย์ กศน. อำเภอ และสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ทั้งนี้บทความนี้จะนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามของศูนย์ กศน. อำเภอ เพื่อสังเคราะห์ผลการประเมินพร้อมทั้งเสนอแนะการยกระดับคุณภาพ การศึกษาของศูนย์ กศน. อำเภอ

## วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: กศน. อำเภอ
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสองและรอบสามของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศูนย์ กศน.อำเภอ

## วิธีดำเนินการวิจัย

การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ กศน. อำเภอ เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลจาก 4 แหล่ง ประกอบด้วยแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ 3 แหล่งคือ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณจากฐานข้อมูลของ สมศ. ซึ่งเป็นข้อมูลผลการประเมินจากสถานศึกษาจำนวน 928 แห่ง 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพจากเล่มรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามที่สมศ. จัดส่งให้สถานศึกษาจำนวนร้อยละ 10 ของข้อมูลเชิงปริมาณ คือ 92 เล่ม 3) เอกสารและรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. และแหล่งข้อมูลปฐมภูมิจำนวน

1 แหล่งคือ 4) ผลการประชุมสนทนากลุ่มจากผู้แทนศูนย์ กศน. อำเภอ และผู้ประเมินภายนอก จำนวน 18 คน เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการยกระดับคุณภาพการศึกษาของศูนย์ กศน. อำเภอและการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของศูนย์ กศน. อำเภอ

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ

1. แบบบันทึกข้อมูลเชิงคุณภาพที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากเล่มรายงาน
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อใช้เป็นประเด็นในการจัดประชุมสนทนากลุ่ม

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

กิจกรรมที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ การศึกษาเอกสาร คู่มือการประเมิน รายงานการประเมิน ฐานข้อมูล และข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ผลการประเมินภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์ กศน. อำเภอที่ได้รับการประเมินและรับรองคุณภาพ การศึกษาจาก สมศ. ในระหว่าง พ.ศ.2554-2558 จำนวน 928 แห่ง

กิจกรรมที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เป็นการเก็บข้อมูลโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนจากศูนย์ กศน. อำเภอและผู้ประเมินภายนอก ในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจำนวน 18 คน

### การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จำแนกตามคุณลักษณะสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น จำนวนและร้อยละของสถานศึกษาที่ได้รับการรับรอง/ไม่รับรอง คุณภาพและระดับคุณภาพการศึกษา และนำเสนอผลการประเมิน ในรูปตารางแจกแจงความถี่และแผนภูมิ

2. การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) จำแนกตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การเปรียบเทียบพัฒนาการผลของการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสองและรอบสามของสถานศึกษาระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ กศน. อำเภอโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาจากเล่ม รายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 -2558) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ เนื้อหา

5. การสังเคราะห์ผลจากการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

### ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

#### 1. ผลการประเมินการรับรองคุณภาพจาก สมศ.

ผลการประเมินในภาพรวม มีศูนย์ กศน. อำเภอได้รับการประเมินทั้งหมด 928 แห่ง ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก สมศ. 917 แห่ง (ร้อยละ 98.81) ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับดี (ร้อยละ 81.90) รองลงมา คือระดับดีมาก (ร้อยละ 16.92) ศูนย์ กศน. อำเภอที่ไม่รับรองมาตรฐาน 11 แห่ง (ร้อยละ 1.19)

เมื่อจำแนกผลการประเมินตามขนาด (เล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ) ที่ตั้ง (ในเมือง และนอกเมือง) ภูมิภาค (กรุงเทพฯและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตกและภาคใต้) ปรากฏผลตามตารางที่ 1

ศูนย์ กศน. อำเภอทุกขนาดได้รับการรับรองมาตรฐาน จำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ 98.54 - 99.19 ส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับดี(ร้อยละ 79.07 - 83.50)

ศูนย์ กศน. อำเภอที่ตั้งอยู่ในเมืองและนอกเมืองได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 98.40 และ 98.88) และส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับคุณภาพดี (ร้อยละ 76.80 และ 82.69)

ศูนย์ กศน. อำเภอในภาคเหนือได้รับการรับรองมาตรฐานทุกแห่ง (ร้อยละ 100) ส่วนภูมิภาคอื่นได้รับการรับรองจำนวนใกล้เคียงกัน(ร้อยละ 96.83 - 99.69) และทุกภูมิภาคได้รับการรับรองมาตรฐานในระดับดี (ร้อยละ 75.54 - 93.75) จากผลการรับรองมาตรฐานสามารถแบ่งศูนย์ กศน. อำเภอตามผลการประเมินที่ใกล้เคียงกันออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มแรกมีผลประเมินร้อยละ 75.54-78.15 ได้แก่ ศูนย์ กศน. อำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ กลุ่มที่สองมีผลประเมินร้อยละ 86.08 - 93.75 ได้แก่ ศูนย์ กศน. อำเภอในภาคตะวันตก ภาคเหนือ ภาคกลาง และกรุงเทพฯและปริมณฑล

## 2. ผลการประเมินตามมาตรฐานการประเมินตามกฎกระทรวงฯ

การประเมินตามมาตรฐานการประเมินตามกฎกระทรวงฯแบ่งออกเป็น 4 มาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่ 1 และมาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่ผลการประเมินอยู่ในระดับดี ส่วนมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 4 ส่วนใหญ่ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก และผลการประเมินไม่มีความแตกต่างในศูนย์ กศน. อำเภอ ที่มีขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาคต่างกัน

**ตารางที่ 1** จำนวนและร้อยละของศูนย์ กศน. อำเภอที่ได้รับการรับรอง/ไม่รับรองมาตรฐาน ในแต่ละระดับคุณภาพจำแนกตามขนาด ที่ตั้งและภูมิภาค

ตัวแปร	รับรองมาตรฐาน						ไม่รับรองมาตรฐาน		รวมทั้งหมด (แห่ง)
	ดีมาก		ดี		รวม		แห่ง	ร้อยละ	
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ			
<b>ขนาด</b>									
เล็ก	31	15.05	172	83.50	203	98.54	3	1.46	206
กลาง	68	17.53	315	81.19	383	98.71	5	1.29	388
ใหญ่	41	16.53	205	82.66	246	99.19	2	0.81	248
ใหญ่พิเศษ	17	19.77	68	79.07	85	98.84	1	1.16	86
<b>รวม</b>	<b>157</b>	<b>16.92</b>	<b>760</b>	<b>81.90</b>	<b>917</b>	<b>98.81</b>	<b>11</b>	<b>1.19</b>	<b>928</b>
<b>ที่ตั้ง</b>									
ในเมือง	27	21.60	96	76.80	123	98.40	2	1.60	125
นอกเมือง	130	16.19	664	82.69	794	98.88	9	1.12	803
<b>รวม</b>	<b>157</b>	<b>16.92</b>	<b>760</b>	<b>81.90</b>	<b>917</b>	<b>98.81</b>	<b>11</b>	<b>1.19</b>	<b>928</b>
<b>ภูมิภาค</b>									
กทม. และปริมณฑล	9	11.39	68	86.08	77	97.47	2	2.53	79
กลาง	16	10.53	134	88.16	150	98.68	2	1.32	152
เหนือ	10	8.93	102	91.07	112	100.00	0	0.00	112
ตะวันออกเฉียงเหนือ	78	24.15	244	75.54	322	99.69	1	0.31	323
ตะวันออก	12	19.05	49	77.78	61	96.83	2	3.17	63
ตะวันตก	2	4.17	45	93.75	47	97.92	1	2.08	48
ใต้	30	19.87	118	78.15	148	98.01	3	1.99	151
<b>รวม</b>	<b>157</b>	<b>16.92</b>	<b>760</b>	<b>81.90</b>	<b>917</b>	<b>98.81</b>	<b>11</b>	<b>1.19</b>	<b>928</b>

### 3. ผลการประเมินตามกลุ่มตัวบ่งชี้

ผลการประเมินตามกลุ่มตัวบ่งชี้ของศูนย์ กศน. อำเภอแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพื้นฐาน กลุ่มอัตลักษณ์และกลุ่มมาตรการส่งเสริม ซึ่งมีคะแนนเต็ม 80, 10 และ 10 ตามลำดับ ศูนย์ กศน. อำเภอทั้งหมด 928 แห่ง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินกลุ่มพื้นฐาน อยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.23) โดยมีตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ

ตัวบ่งชี้ที่ 7 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมาก(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.00) รองลงมาคือ ตัวบ่งชี้ที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 92.50) ตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับพอใช้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.45)

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมิน และร้อยละของศูนย์ กศน. อำเภอทั้งหมด ในแต่ละระดับคุณภาพรายกลุ่มตัวบ่งชี้ และรายตัวบ่งชี้

กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	M	S	M %	ความหมาย	ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุงเร่งด่วน
พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี (10)	9.24	0.49	92.40	ดีมาก	75.43	24.35	0.22	0.00
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ (10)	9.25	0.40	92.50	ดีมาก	82.65	17.13	0.22	0.00
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (10)	8.87	0.49	88.70	ดี	41.92	57.33	0.75	0.00
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น (10)	8.78	0.47	87.80	ดี	27.80	71.98	0.22	0.00
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (20)	14.69	1.60	73.45	พอใช้	20.04	75.65	4.31	0.00
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (10)	8.20	0.77	82.00	ดี	18.53	71.01	10.13	0.32
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา (5)	4.65	0.37	93.00	ดีมาก	73.49	24.68	1.72	0.11
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพในสถานศึกษาและต้นสังกัด (5)	4.50	0.42	90.00	ดีมาก	72.63	17.56	9.70	0.11
	<b>เฉลี่ย (80)</b>	<b>68.18</b>	<b>2.66</b>	<b>85.23</b>	<b>ดี</b>				
อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน พันธกิจและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา (5)	4.68	0.44	93.60	ดีมาก	69.18	30.60	0.22	0.00
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา (5)	4.73	0.42	94.60	ดีมาก	74.14	25.32	0.54	0.00
		<b>เฉลี่ย (10)</b>	<b>9.41</b>	<b>0.73</b>	<b>94.10</b>	<b>ดีมาก</b>			
ส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา (5)	4.84	0.35	96.80	ดีมาก	84.91	13.79	1.29	0.00
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (5)	4.42	0.53	88.40	ดี	44.83	51.19	3.88	0.11
		<b>เฉลี่ย (10)</b>	<b>9.26</b>	<b>0.70</b>	<b>92.60</b>	<b>ดีมาก</b>			

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บ = คะแนนเต็มของแต่ละตัวบ่งชี้ M = ค่าเฉลี่ย S = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน M%=คะแนนเฉลี่ยร้อยละ

**กลุ่มอัตลักษณ์** มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินเท่ากับ 94.10 อยู่ในระดับดีมาก โดยมีตัวบ่งชี้ที่ 9 ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ 10 ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาอยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 93.60 และ 94.60 ตามลำดับ)

**กลุ่มมาตรการส่งเสริม** มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินเท่ากับ 92.60 อยู่ในระดับดีมาก โดยมีตัวบ่งชี้ที่ 11 ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา อยู่ในระดับดีมาก (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 96.80) ส่วนตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 88.40) คือ ตัวบ่งชี้ที่ 12 ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

#### **4. ผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนจำแนกตามขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค**

ผลการประเมินจำแนกตามขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค พบว่าศูนย์ กศน. อำเภอ ทุกขนาดมีผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 72.35 - 73.85) เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ศูนย์ กศน. อำเภอขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ

เมื่อจำแนกตามที่ตั้งพบว่าศูนย์ กศน. อำเภอ ในเมือง มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงกว่าศูนย์ กศน. อำเภอ นอกเมืองเล็กน้อย

เมื่อจำแนกตามภูมิภาคพบว่าศูนย์ กศน. อำเภอ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับดี (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 78.10) รองลงมา คือ ศูนย์ กศน. อำเภอ ในกรุงเทพฯและปริมณฑล(คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 76.70) ส่วนศูนย์ กศน. อำเภอ ที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือ ศูนย์ กศน. อำเภอ ในภาคเหนือ (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.25)

#### **5. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองและรอบสาม**

การเปรียบเทียบพัฒนาการผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองและรอบสามสำหรับศูนย์ กศน. อำเภอ พบว่าส่วนใหญ่ศูนย์ กศน. อำเภอมีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาครั้งที่ทั้งสองรอบ จำนวน 654 แห่ง (ร้อยละ 70.47) รองลงมา คือ มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพิ่มขึ้น 1 ระดับจำนวน 150 แห่ง (ร้อยละ 16.16)

5.1 ศูนย์ กศน. อำเภอที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาครั้งที่ทั้งสองรอบ

ศูนย์ กศน. อำเภอที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาครั้งที่ทั้งสองรอบมีจำนวนทั้งหมด 654 แห่ง (ร้อยละ 70.47) ส่วนใหญ่มีผลการประเมินครั้งที่ทั้งสองรอบแบบอยู่ในระดับดี (ร้อยละ 68.10) รองลงนามีผลการประเมินระดับดีมาก (ร้อยละ 2.37) ผลการประเมินนี้สอดคล้องกันทั้งศูนย์ กศน. อำเภอที่มี ขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาคต่างกัน ดังตารางที่ 3

5.2 ศูนย์ กศน. อำเภอที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพิ่มขึ้น 1 ระดับ

ศูนย์ กศน. อำเภอที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพิ่มขึ้น 1 ระดับมีจำนวนทั้งหมด 150 แห่ง ส่วนใหญ่มีผลการประเมินเพิ่มขึ้น 1 ระดับแบบดีเป็นดีมาก (ร้อยละ 12.18) รองลงนามีผลการประเมินแบบพอใช้เป็นดี (ร้อยละ 3.99) ผลการประเมินนี้สอดคล้องกันทั้งศูนย์ กศน. อำเภอ ที่มีขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาคต่างกัน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของศูนย์ กศน. อำเภอ ที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาครั้งที่สองรอบจำแนกตามขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค

ตัวแปร	ดีมาก&ดีมาก		ดี&ดี		พอใช้&พอใช้		ไม่รับรอง		รวมครั้งที่		ศูนย์ฯ ทั้งหมด (แห่ง)
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	2 รอบ	ร้อยละ	2 รอบ	ร้อยละ	
<b>ขนาด</b>											
เล็ก	3	1.46	126	61.17	0	0.00	0	0.00	129	62.62	206
กลาง	10	2.58	258	66.49	0	0.00	0	0.00	268	69.07	388
ใหญ่	8	3.23	185	74.60	0	0.00	0	0.00	193	77.82	248
ใหญ่พิเศษ	1	1.16	63	73.26	0	0.00	0	0.00	64	74.42	86
<b>รวม</b>	<b>22</b>	<b>2.37</b>	<b>632</b>	<b>68.10</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>654</b>	<b>70.47</b>	<b>928</b>
<b>ที่ตั้ง</b>											
ในเมือง	8	6.40	78	62.40	0	0.00	0	0.00	86	68.80	125
นอกเมือง	14	1.74	554	68.99	0	0.00	0	0.00	568	70.73	803
<b>รวม</b>	<b>22</b>	<b>2.37</b>	<b>632</b>	<b>68.10</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>654</b>	<b>70.47</b>	<b>928</b>
<b>ภูมิภาค</b>											
กทม.และปริมณฑล	5	6.33	54	68.35	0	0.00	0	0.00	59	74.68	79
กลาง	0	0.00	127	83.55	0	0.00	0	0.00	127	83.55	152
เหนือ	0	0.00	77	68.75	0	0.00	0	0.00	77	68.75	112
ตะวันออกเฉียงเหนือ	6	1.86	199	61.61	0	0.00	0	0.00	205	63.47	323
ตะวันออก	2	3.17	39	61.90	0	0.00	0	0.00	41	65.08	63
ตะวันตก	1	2.08	40	83.33	0	0.00	0	0.00	41	85.42	48
ใต้	8	5.30	96	63.58	0	0.00	0	0.00	104	68.87	151
<b>รวม</b>	<b>22</b>	<b>2.37</b>	<b>632</b>	<b>68.10</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>654</b>	<b>70.47</b>	<b>928</b>

### 6. สรุปผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะของสถานศึกษาจากผู้ประเมินภายนอก

ผลการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะสำหรับศูนย์ กศน. อำเภอพบว่า มีข้อเสนอแนะที่นำเสนอตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏผลดังนี้

**มาตรฐานที่ 1** ผลการจัดการศึกษา พบว่ามีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมโครงการหรืองานวิจัย เพื่อส่งเสริมผู้เรียนในด้านการพัฒนาสุขภาพกาย สุขภาพจิต ส่งเสริมความเป็นเลิศทางศิลปะ ดนตรี ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่างๆ เช่น การเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ

การพัฒนาการเรียนการสอน นอกจากนั้นศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิด นอกจากนั้นศูนย์ กศน. อำเภอควรมีจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ หรือสื่อการเรียนรู้เพื่อช่วยพัฒนาผู้เรียน

**มาตรฐานที่ 2** การบริหารจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่ามีข้อเสนอแนะว่าศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการบริหารจัดการโดยใช้หลัก PDCA และควรมีการกำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาสถานศึกษา ทั้งนี้ศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการทำงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาโดยคณะกรรมการ

**ตารางที่ 4** จำนวนและร้อยละของศูนย์ กศน.อำเภอที่มีผลการรับรองมาตรฐานการศึกษาเพิ่มขึ้น 1 ระดับจำแนกตามขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค

ตัวแปร	ดี->ดีมาก		พอใช้->ดี		ปรับปรุง->พอใช้		รวมเพิ่มขึ้น 1 ระดับ		ศูนย์ฯ ทั้งหมด (แห่ง)
	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	แห่ง	ร้อยละ	
<b>ขนาด</b>									
เล็ก	20	9.71	12	5.83	0	0.00	32	15.53	206
กลาง	46	11.86	21	5.41	0	0.00	67	17.27	388
ใหญ่	31	12.50	2	0.81	0	0.00	33	13.31	248
ใหญ่พิเศษ	16	18.60	2	2.33	0	0.00	18	20.93	86
<b>รวม</b>	<b>113</b>	<b>12.18</b>	<b>37</b>	<b>3.99</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>150</b>	<b>16.16</b>	<b>928</b>
<b>ที่ตั้ง</b>									
ในเมือง	17	13.60	2	1.60	0	0.00	19	15.20	125
นอกเมือง	96	11.96	35	4.36	0	0.00	131	16.31	803
<b>รวม</b>	<b>113</b>	<b>12.18</b>	<b>37</b>	<b>3.99</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>150</b>	<b>16.16</b>	<b>928</b>
<b>ภูมิภาค</b>									
กรุงเทพฯและปริมณฑล	2	2.53	0	0.00	0	0.00	2	2.53	79
ภาคกลาง	15	9.87	2	1.32	0	0.00	17	11.18	152
ภาคตะวันตก	0	0.00	2	4.17	0	0.00	2	4.17	48
ภาคตะวันออก	10	15.87	3	4.76	0	0.00	13	20.63	63
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	55	17.03	17	5.26	0	0.00	72	22.29	323
ภาคใต้	22	14.57	3	1.99	0	0.00	25	16.56	151
ภาคเหนือ	9	8.04	10	8.93	0	0.00	19	16.96	112
<b>รวม</b>	<b>113</b>	<b>12.18</b>	<b>37</b>	<b>3.99</b>	<b>0</b>	<b>0.00</b>	<b>150</b>	<b>16.16</b>	<b>928</b>

สถานศึกษา ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือที่ปรึกษามีการประชุมร่วมกัน ทั้งนี้ศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการประเมินหรือวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาพัฒนางาน นอกจากนั้น ศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนางาน และควรมีการพัฒนาครูหรือบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและสามารถพัฒนางานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

**มาตรฐานที่ 3** การจัดการเรียนการสอน พบว่ามีข้อเสนอแนะว่าศูนย์ กศน. อำเภอควรมีการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรมีการวิเคราะห์

และการประเมินผลผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำผลการประเมินการเรียนรู้อื่นไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ควรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทำวิจัยเพื่อนำผลวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

**มาตรฐานที่ 4** การประกันคุณภาพภายใน พบว่ามีข้อเสนอแนะว่าศูนย์ กศน. อำเภอควรให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในกับบุคลากรทุกคนในศูนย์ กศน. อำเภอ และควรมีพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ

## 7. ผลการสังเคราะห์จากการประชุมสนทนากลุ่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ระดมความคิดเกี่ยวกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของศูนย์ กศน.อำเภอ ดังนี้

การจัดการศึกษาของ กศน. เป็นการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่ขาดโอกาสทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายคือขอให้นักเรียนมาเรียน ไม่ติดต่อบายมุข ครูที่สอนอาจจะจบไม่ตรงกับวิชาที่สอน ดังนั้นการประเมินจึงควรเป็นการประเมินตามสภาพของนักเรียนแต่ละคน ไม่สามารถเปรียบเทียบกับคนอื่นได้

การประเมินคุณภาพ จึงควรมีการพัฒนากระบวนการประเมินฯ ดังนี้

- 1) ควรมีตัวบ่งชี้เฉพาะของ กศน. ที่สอดคล้องกับบริบทของการศึกษานอกโรงเรียน
- 2) ควรปรับลดตัวบ่งชี้ให้น้อยลง
- 3) ตัวบ่งชี้ควรมีความสอดคล้องกันระหว่างการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

## อภิปรายผล

จากผลการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์ กศน. อำเภอ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

### 1. ผลการประเมินการรับรองคุณภาพจาก สมศ.

ผลการประเมิน ศูนย์ กศน. อำเภอ พบว่าได้รับการรับรองมาตรฐาน 917 แห่ง (ร้อยละ 98.81) ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับดี (ร้อยละ 81.90) ไม่รับรองมาตรฐาน 11 แห่ง (ร้อยละ 1.19) ผลการประเมินคล้ายกันในศูนย์ กศน. อำเภอ ทุกขนาด ที่ตั้ง และภูมิภาค ยกเว้นตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่ศูนย์ กศน. อำเภอในเมือง มีผลการประเมินสูงกว่า ศูนย์ กศน. อำเภอนอกเมืองเล็กน้อย นอกจากนั้นศูนย์ กศน. อำเภอในกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ที่ 5 สูงกว่าศูนย์ กศน. อำเภอในภูมิภาคอื่น

เมื่อพิจารณาตามขนาด พบว่าศูนย์ กศน.อำเภอทุกขนาดได้รับการรับรองมาตรฐานจำนวนร้อยละที่ใกล้เคียงกัน โดยศูนย์ กศน.อำเภอขนาดใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานมากที่สุด คือ ร้อยละ 99.19 รวมทั้งผลการประเมินของศูนย์ กศน.อำเภอที่ตั้งในเมืองและนอกเมืองหรือภูมิภาคต่างๆ ก็ไม่แตกต่างกัน

ต่างกัน ดังนั้น ขนาด ที่ตั้งและภูมิภาคของสถานศึกษาจึงไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรองหรือไม่รับรองมาตรฐาน

### 2. ผลการประเมินตามกลุ่มตัวบ่งชี้

เมื่อพิจารณาผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งผลการประเมินจะดีกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไประดับประถม-มัธยม ทั้งนี้เนื่องมาจากผลการสอบระดับชาติที่นำมาใช้ในการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ของ ศูนย์ กศน.ระดับอำเภอใช้ผลการสอบของ N-NET (Non-Formal National Education Test) ซึ่งเป็นการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งใช้ทดสอบเพื่อวัดความรู้ให้แก่เด็กที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวัดจากคะแนนสอบ 5 กลุ่มสาระ คือ กลุ่มทักษะการเรียนรู้ ความรู้พื้นฐาน การประกอบอาชีพ ทักษะการดำเนินชีวิต และการพัฒนาสังคม ในขณะที่ตัวบ่งชี้ที่ 5 ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไประดับประถม-มัธยมใช้ผลสอบ O-NET จาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนั้นผลการประเมินตัวบ่งชี้ที่ 5 ระหว่าง ศูนย์ กศน.ระดับอำเภอและการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความแตกต่างกัน

### 3. ผลการสังเคราะห์จากข้อเสนอแนะของสถานศึกษา

ผลการสังเคราะห์จากข้อเสนอแนะของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์ กศน.อำเภอ ควรจัดกิจกรรม/โครงการเพื่อส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่างๆ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เพื่อให้ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีผลการประเมินระดับสูงขึ้น เช่น ระดับดีหรือดีมาก ทั้งนี้ศูนย์ กศน.อำเภอควรมีการปรับปรุงเรื่องการบริหารจัดการโดยใช้หลัก PDCA รวมทั้งควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์ กศน.อำเภอด้วย ในส่วนของการพัฒนาครู ควรมีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และศูนย์ กศน.อำเภอ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในกับบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบการประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพ สามารถตรวจสอบคุณภาพของศูนย์ กศน.อำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพ

## ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศูนย์ กศน. อำเภอสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังนี้

1. ผู้บริหารศูนย์ กศน.อำเภอควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการนำผลการสอบ N-NET มาวิเคราะห์ถึงจุดอ่อน/จุดแข็งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ พร้อมกับวิเคราะห์เทียบเคียงกับผลการสอบ O-NET เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาของศูนย์ กศน.อำเภอ ที่ส่งผลให้ผู้เรียนของศูนย์ กศน.อำเภอมีความสามารถเท่าเทียมกับผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไป

2. ศูนย์ กศน.อำเภอควรพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยนำเทคนิควิธีสอนใหม่ๆ มาพัฒนาการเรียนการสอนและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. ศูนย์ กศน.อำเภอควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนทุกคน โดยการวิเคราะห์ถึงความแตกต่างในด้านความรู้พื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และผู้เรียนแต่ละคนที่ควรได้รับการสอนซ่อมเสริมในหัวข้อวัดที่ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบ

## เอกสารอ้างอิง

กิริติ วัชรสินธุ์ และคณะ. 2555. การสังเคราะห์ผลการประเมิน

คุณภาพภายนอกระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสอง (พ.ศ.2549-2553). กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สุภมาส อังศุโชติ และรัชนิกุล ภิญโญภานุวัฒน์. 2559.

การสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2553. พระราช

บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3)

พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวาน

กราฟฟิค จำกัด.



รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกุล ภิญโญภานุวัฒน์

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) และระดับปริญญาตรี หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช



รองศาสตราจารย์ ดร. สุภมาส อังศุโชติ

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา) และระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1)

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช